

De vaste commissie voor Financiën heeft op 27 september 2018 een aantal vragen en opmerkingen voorgelegd aan de Minister en Staatssecretaris van Financiën over het verslag van de informele Eurogroep/Ecofinraad van 7 en 8 september 2018 en over de agenda van de Eurogroep en Ecofinraad op 1 en 2 oktober 2018 (Kamerstukken 21 501-07, nrs. 1544 en 1545).

De voorzitter van de commissie,
Anne Mulder

De griffier van de commissie,
Weeber

I Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de VVD

De leden van de VVD-fractie hebben kennis genomen van de stukken voor het AO Eurogroep/Ecofinraad. De leden van de VVD hebben daarover nog een aantal vragen en/of opmerkingen.

De leden van de VVD-fractie lezen, wat betreft Europese Monetaire Unie (EMU) en Europees stabiliteitsmechanisme (ESM), dat de besluitvorming pas in december 2018 verwacht wordt, maar er wordt wel gesproken over deelvoorstellen. Zij merken op dat het standpunt van de VVD-fractie is op dit punt niet veranderd. Zij zijn tegenstander van een aparte begroting voor de eurozone (met een zogenaamde «stabilisatiefunctie» voor de Eurozone). De leden van de VVD-fractie willen weten of het de bedoeling is om op deelonderwerpen al besluiten te nemen.

De leden van de VVD-fractie constateren dat de laatste tijd al een aantal stappen is gezet om de richtlijn om witwassen en terrorismefinanciering tegen te gaan. Deze leden zijn groot voorstander van het effectief kunnen aanpakken van witwassen en terrorismefinanciering. Zij willen weten welke lacunes er op dit moment nog in de wet- en regelgeving en het toezicht zitten, wat de bezwaren van Nederland zijn en of en hoe de problemen op een andere manier op te lossen zijn.

De leden van de VVD-fractie zijn voorstander van het kunnen verlagen van de btw op e-publicaties. Tsjechië blokkeerde dit voorstel tot nu toe. De leden van de VVD-fractie willen weten of dat punt nu is opgelost. Daarnaast willen zij weten of bij een voortdurende blokkade er mogelijkheden tot derogatie zouden zijn.

De leden van de VVD-fractie lezen dat het kabinet wil instemmen met de btw quick fix. Er loopt echter nog een schriftelijk overleg over dit voorstel. Hoe zorgt het kabinet ervoor dat dit niet mosterd na de maaltijd is, wat de leden van de VVD-fractie niet willen, als de vragen in het schriftelijk overleg niet zijn beantwoord voordat het kabinet met de maatregel instemt? Kunnen de vragen van genoemd schriftelijk overleg tegelijk met de beantwoording van dit schriftelijk overleg worden gedaan? De leden van de VVD-fractie willen weten wat de gevolgen zijn van het voorstel, welk overleg er is geweest met de ondernemers en wat daaruit is gekomen. Het voorstel spreekt over het verplichte btw-identificatienummer. De leden van de VVD-fractie vragen of hiermee het btw-nummer bedoeld wordt en wijzen hierbij op de eerder gestelde Kamervragen van het lid Ladders over het daarin gebruikte BSN-nummer. De leden van de VVD-fractie willen weten of, nu het probleem van het BSN-nummer in het btw-nummer voor ondernemers in Nederland nog niet opgelost is, we er straks een Europees identiek probleem bij creëren.

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van het CDA

De leden van de CDA-fractie vragen de Minister meer duidelijkheid te geven over opmerking in de geannoteerde agenda dat er buffers moeten worden opgebouwd vanwege de huidige economisch gunstige tijden. De leden van de CDA-fractie zijn van mening dat Nederland in deze economisch gunstige tijden in cruciale zaken moet investeren. Zoals onderwijs, veiligheid en wonen. De leden van de CDA-fractie benadrukken ook het belang van een gezond huishoudboekje voor toekomstige generaties. Maar nu, na de crisis, is het tijd om achterstallig werk te doen. Uit de miljoenennota blijkt ook dat de Minister deze beide gedachten ondersteunt. De leden van de CDA-fractie willen de Minister vragen om precies aan te geven wat deze Europese oproep betekent voor het

opbouwen van buffers voor Nederland. Het zou gaan om opbouw van buffers door lidstaten met hoge publieke schulden. De leden van de CDA-fractie vragen de Minister waarom dat dan ook niet geldt voor lidstaten met hoge private schulden. Tevens willen deze leden van de Minister weten hoe deze opbouw van buffers zich verhoudt tot het beleid van kwantitatieve verruiming (quantitative easing) van de Europese Centrale Bank (ECB).

Er gaat een mate van moral hazard uit van de automatische stabilatoren. De leden van de CDA-fractie hechten daarom veel waarde aan de nulmeting en een plan voor risicoreductie. Deze leden vragen de Minister wanneer er nu eindelijk stukken hierover naar de Kamer worden gezonden.

Volgens onderzoek van de Europese Commissie hebben lidstaten in 2016 bijna 150 miljard euro aan btw-inkomsten verloren. Problemen ontstaan door verschillen in de manier waarop landen omgaan met naleving van de belastingwetgeving, fraude, vermindering, faillissementen, insolventies en belastingadministratie. Het onderzoek laat zien dat het Nederlandse btw-gat daalt. Het Verenigd Koninkrijk heeft maatregelen tegen (Chinese) marktplaatsen genomen, maar het Britse btw-gat loopt juist op. De leden van de CDA-fractie vragen de Minister hoe dit Britse voorstel zich verhoudt tot het Europese voorstel om de btw-grens van 22 euro bij aankopen van buiten de Europese Unie te verlagen. Tevens vragen deze leden wat Nederland kan leren van het Britse initiatief om (al dan niet buitenlandse) marktplaatsen aansprakelijk te maken voor de afdracht van btw.

Vanwege de Brexit zou de ECB eisen dat ING en andere banken uit de eurozone hun activiteiten in Londen terugschroeven. De leden van de CDA-fractie hebben dit bericht met stijgende verbazing gelezen en vragen de Minister of de ECB in de positie is om dit te eisen van ING of enige andere individuele Europese bank. Deze leden vragen zich af of het Europese bankensysteem in gevaar komt wanneer 100 ING medewerkers in Londen zitten en niet in Amsterdam en hopen daarbij op een antwoord van de Minister. De leden van de CDA-fractie vragen de Minister tevens zo spoedig mogelijk een overzicht van welke «dwingende» aanbevelingen de ECB nog meer doet aan de financiële sector inzake de Brexit te verstrekken aan de Kamer.

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van D66

De leden van de D66-fractie hebben kennisgenomen van de geannoteerde agenda voor de Eurogroep en Ecofinraad 1 en 2 oktober. Zij hebben de volgende vragen.

Deze leden herkennen veel van de onderwerpen die op de agenda staan van eerdere debatten. Ten aanzien van de werking van automatische stabilatoren verwijzen zij graag naar hun eerdere inbreng bij het schriftelijk overleg over het BNC-fiche over het commissievoorstel waaruit mag blijken dat zij een iets andere inschatting hebben van de eventuele meerwaarde van dit instrument, hoewel zij de relativeringen van de regering ten aanzien van de impact begrijpen. Zij hebben ook kennisgenomen van het artikel in ESB van enkele ambtenaren van het Ministerie van financiën, maar zij zouden graag (wellicht in de beantwoording van de vragen gesteld in dat schriftelijk overleg) een reactie krijgen op het IMF paper «A Central Fiscal Stabilization Capacity for the Euro Area» waarin juist een meerwaarde wordt gezien van een dergelijk instrument. Specifiek lezen deze leden in de annotatie dat er een moral hazard van een stabilisatiefunctie op EU-niveau zou uitgaan. Zij vragen de regering juist

actief mee te denken met de voorstellen die er reeds liggen om bij de vormgeving daarvan te borgen dat dit zo min mogelijk het geval zal zijn, want veel zal afhankelijk zijn van het exacte ontwerp/design van de eligibility criteria en triggers. Tevens zijn zij benieuwd of de regering uitsluit dat zich omstandigheden voordoen waarin een land niet in aanmerking komt voor de preventieve kredietlijnen van het ESM, maar wel – vanuit het oogpunt van stabilisatie – gebruik zou willen kunnen maken van een automatische stabilisatiefaciliteit op Europees niveau.

Europees semester

De leden van de D66-fractie lezen dat zal worden teruggeblikt op het Europees Semester. Deze leden steunen de inzet om de vereisten uit het Stabiliteits- en Groeipact (SGP) hier nauwer bij te betrekken. Zij zijn nog steeds benieuwd hoe de regering de weg naar een striktere handhaving van het SGP door alle lidstaten precies voor zich ziet. Tevens nodigen zij de regering uit om haar input/inzet voor de geplande evaluatie van het SGP later dit jaar met de Kamer te delen en een tijdpad te schetsen van deze evaluatie.

De leden van de D66-fractie lezen ook dat het anti-witwastoezicht op de agenda zal staan. Kan de regering specifieker aangeven welke nieuwe bevoegdheden de Europese Bankautoriteit (EBA) zal krijgen en welke zij daarbij met name als «verstrekking» zou kwalificeren? De aan het woord zijnde leden kunnen zich veel voorstellen bij het verbeteren van de informatiedeling en samenwerking tussen toezichthouders, maar vragen zich tevens af welke belemmeringen er zijn voor banken in verschillende Europese landen om informatie hierover met elkaar te delen. Deelt de regering het gevoel van urgentie dat de Europese Commissie, gezien de korte reactietijd, lijkt te hebben of niet?

Naar aanleiding van de agenda vragen de leden van de D66-fractie aan de regering tevens om te reageren op het artikel «Hoofdeconoom Praet van ECB bezorgd over schaduwbanken» in het Financieel Dagblad ¹(FD,) en het daarin aangehaalde rapport «EU Shadow Banking Monitor» van de European Systemic Risk Board ². Deze leden vinden dit een serieus signaal van een uiterst goed geïnformeerde functionaris. Welke maatregelen en acties is de regering van plan voor te stellen dan wel zelf te ondernemen om de risico's die in deze niet-bancaire sector «verscholen» zitten (bijvoorbeeld door de gesignaleerde «data gaps» te vullen) en de verwevenheid met consumentenbanken beter inzichtelijk te maken? Is de regering bijvoorbeeld bereid om te bezien op welke wijze hier een stresstest, bijvoorbeeld met een scenario waarin een liquiditeitsprobleem ontstaat, voor gedaan kan worden?

De leden van de D66-fractie steunen de inzet van de regering om bij de G20-vergadering het werk ten aanzien van fiscale transparantie te vergroten. Ook een vocale ondersteuning voor *rules based* multilateralisme in deze tijd van opkomend unilateralisme geen overbodige luxe.

De leden van de D66-fractie vragen of de regering verwacht dat de politieke besluitvorming over het richtlijnvoorstel e-publicaties, inclusief de mogelijkheid om het btw-tarief op elektronische publicaties zoals digitale kranten en e-books te verlagen, zal leiden tot een akkoord, nu besluitvorming over dit onderwerp na de Ecofinraad in juli wederom op de agenda staat. Deze leden zijn met name benieuwd naar de positie van Tsjechië, daar zij bij eerdere besluitvorming het richtlijnvoorstel hebben

¹ <https://fd.nl/beurs/1271736/hoofdeconoom-ecb-bezorgd-over-schaduwbanken>

² https://www.esrb.europa.eu/pub/pdf/reports/esrb.report180910_shadow_banking.en.pdf

tegegehouden. Hen bereiken signalen uit Brussel dat overeenstemming in zicht zou zijn. Deze leden vragen het kabinet of er voorbereidingen zijn getroffen voor het verlagen van het btw-tarief voor elektronische publicaties in het geval er een politiek akkoord wordt bereikt over dit richtlijn voorstel, aangezien het kabinet voorstander is van de gelijke behandeling van digitale en fysieke publicaties,³ voorstander is van een verlaagd btw-tarief voor digitale media⁴ en bij monde van Minister Slob heeft toegezegd het verlaagde btw-tarief voor elektronische publicaties bij een akkoord over dit richtlijnvoorstel «zo snel mogelijk» door te voeren.⁵ Deze leden vragen of het kabinet hier ook inzet op een ruime afbakening van elektronische publicaties, zodat ook de meer innovatieve vormen van digitale media onder het verlaagde btw-tarief kunnen vallen. Deze leden vragen of het kabinet nogmaals kan bevestigen dat eventueel benodigde aanpassingen binnen een uitvoeringsperiode van drie maanden voor de Belastingdienst uitvoerbaar is.⁶ Kan de regering aangeven op welke termijn het lage btw-tarief zou kunnen ingaan? Zou dit al in het Belastingplan 2019 mee kunnen lopen?

Vragen en opmerkingen van de leden van de DENK-fractie

De leden van de DENK-fractie hebben met belangstelling kennis genomen van de geannoteerde agenda voor de Eurogroep en de Ecofin. Deze leden hebben hierover een aantal vragen.

Deze leden lezen in de agenda van de Ecofin van 1 en 2 oktober dat er op de Eurotop van december gesproken zal worden over de toekomst van de EMU. In december zouden hierover dan besluiten moeten worden genomen. Maar deze mededeling is al verschillende keren gedaan. In het afgelopen voorjaar werd ook al gezegd dat er knopen zouden worden doorgehakt.

Klopt het dat deze besluitvorming in de verdraging is geschoten? Zo ja, waar ligt dat aan? Is er sprake van een gebrek aan overeenstemming? Welke rol speelt de Frans-Duits as hierin en welke rol speelt de Minister hierin met de groep van acht landen, die de leden van de DENK-fractie ook wel de Hoekstra-8 noemen?

Kan de regering het krachtenveld schetsen? Welke landen zijn bijvoorbeeld voorstander van omzetting van het ESM in een Europees monetair fonds (EMF), en welke landen willen hierin een communautaire of juist intergouvernementele bestuursstructuur?

In hoeverre liggen voorstellen zoals een Europees Begrotingsfonds of een Europees WW-fonds nog steeds op tafel? Welke landen zijn er voor en welke ertegen?

Waarom wordt de backstop van het single resolution mechanism (SRM) pas in 2023 ingevoerd? Waarom kan dit niet sneller? Waarom kan de bijbehorende risicoreductie niet ook sneller dan in 2023 plaatsvinden?

Kan de regering een schematisch overzicht geven van de onderwerpen waarover besluiten gaan vallen, en een tijdsplan wanneer deze besluiten precies gaan vallen?

II Reactie van de Minister

³ <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-22112-2280.html>

⁴ https://www.tweedekamer.nl/debat_en_vergadering/commissievergaderingen/details?id=2017A02383

⁵ https://www.tweedekamer.nl/debat_en_vergadering/commissievergaderingen/details?id=2017A02383

⁶ <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-22112-2280.html>